

Київський національний торговельно-економічний університет
Факультет економіки, менеджменту та психології
Кафедра економіки та фінансів підприємства

СИЛАБУС (SYLLABUS)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна: **РИНОК ЦІННИХ ПАПЕРІВ (SECURITIES MARKET)**

Освітній ступінь бакалавр (bachelor)

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність 051 «Економіка»

Спеціалізація «Фінанси підприємства»

Загальна характеристика дисципліни: за вибором студента;
кількість годин – 135;
кількість кредитів – 4,5;
форма підсумкового контролю – екзамен;
ФЕМП 4 курс 3 група.

Передумови вивчення (пререквізити): базується на знаннях з таких дисциплін: «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Фінанси», «Гроші та кредит», «Фінансова математика», «Економіка підприємства».

Анотація: дисципліна охоплює основні тематичні блоки, що необхідні для формування у студентів сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань щодо функціонування ринку цінних паперів в умовах розвинених економічних відносин а також практичних навичок щодо здійснення основних операцій на цьому ринку.

Методи навчання: поєднання традиційних і нетрадиційних методів з використанням інноваційних технологій: лекція (оглядова, тематична); практичні заняття (презентація, дискусія, метод кейс-стаді, робота в малих групах, виконання індивідуальних завдань).

Результати навчання (компетентності): *Зміст компетентності* – отримання студентами здібностей застосовувати набуті теоретичні знання і практичні навички щодо діяльності на ринку цінних паперів як у контексті діючого законодавства України та вітчизняної практики, так і сучасного досвіду в країнах з розвинутою ринковою економікою. У результаті опанування програми дисципліни студент повинен *сформувати цілісну уяву про:*

- систему фундаментальних понять щодо ринку цінних паперів;
- значення ринку цінних паперів для різноманітних суб'єктів економічних відносин;
- основні властивості інструментів ринку цінних паперів та можливості щодо їхнього використання для досягнення окремих цілей підприємств та інших суб'єктів;
- механізми функціонування ринку цінних паперів, організаційно-економічні засади взаємодії його учасників.

Студент повинен *мати здатність до:*

- розгляду економічних явищ на ринку цінних паперів за сучасних умов та аналізу його кон'юнктури;

- оцінювання вартості, дохідності та ризикованості цінних паперів;
- здійснення вибору інструментів ринку цінних паперів для досягнення визначених цілей підприємств та інших суб'єктів;
- проведення основних операцій на первинному та вторинному ринках цінних паперів і оцінювання їх ефективності.

Зміст дисципліни: детальна інформація щодо змісту окремих тем наведена в програмі дисципліни, яка є доступною в системі Дистанційного навчання КНТЕУ за посиланням: <http://ldn.knute.edu.ua/course/view.php?id=117>

Мова викладання: українська.

Форма викладання: очна, дистанційна.

2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач **Адаменко Віктор Володимирович**

Посада старший викладач кафедри економіки та фінансів підприємства

E-mail y.adamenko@knute.edu.ua

Додаткова інформація – див. на сторінці «Викладацький склад» кафедри економіки та фінансів підприємства на офіційному сайті КНТЕУ. URL: <https://knute.edu.ua/blog/read/?pid=656&uk>

3. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Політика академічної доброчесності: під час навчання здобувачі мають дотримуватися положень Етичного кодексу здобувачів вищої освіти КНТЕУ. URL: <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/dc009c9856967b80bb56d6f5ae120f35.pdf>

Оцінювання знань: оцінювання знань студентів здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання студентів і аспірантів. URL: <https://knute.edu.ua/file/MjExMzA=/0cf1eee352a9fb8fb476970d47685b6d.pdf>

Доступ до курсу в системі дистанційного навчання: URL: <http://ldn.knute.edu.ua/course/view.php?id=117>

Консультації: Згідно з розкладом індивідуальних консультацій, розміщеним на офіційному сайті КНТЕУ. URL: <https://knute.edu.ua/blog/read/?pid=1568&uk>

4. ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. *Цінні папери [Текст] : практикум : навч. посіб. / авт.: В.Д. Базилевич, Н.І. Гражесвська, А.Б. Камінський та ін.; за ред. В.Д. Базилевича; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Знання, 2013. 791 с. + компакт-диск.*
2. *Фондовий ринок [Текст] : підручник : у 2 кн. / В.Д. Базилевич, В.М. Шелудько, В.В. Вірченко та ін.; за ред. В.Д. Базилевича; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К. : Знання, 2016. (Серія “Класичний університетський підручник”).*
3. *Ринок цінних паперів : опорний конспект лекцій / В.В. Адаменко. Київ. : КНТЕУ, 2017. 111 с.*
4. *Ринок цінних паперів : Практикум / авт. В.В. Адаменко; КНТЕУ, Каф. економіки підприємництва. К. : КНТЕУ, 2018. 82 с.*

5. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Теми	Кількість годин				Форми контролю
	Всього	з них			
		Лекції	Практичні	Самостійна робота	
ТЕМА 1. Фундаментальні поняття ринку цінних паперів	9	2	–	7	УД, КТ
ТЕМА 2. Регулювання ринку цінних паперів	11	2	2	7	УД, КТ
ТЕМА 3. Загальна характеристика цінних паперів	9	2	2	5	РПЗ
ТЕМА 4. Боргові цінні папери	11	4	2	5	РПЗ
ТЕМА 5. Пайові цінні папери	11	4	2	5	РПЗ
ТЕМА 6. Похідні цінні папери (деривативи)	16	4	2	10	УД, РПЗ
ТЕМА 7. Організаційні засади функціонування ринку цінних паперів	16	4	2	10	УД, РПЗ
ТЕМА 8. Емісійні операції на ринку цінних паперів	16	4	4	8	РПЗ
ТЕМА 9. Інвестиційні операції на ринку цінних паперів	18	6	4	8	РПЗ
ТЕМА 10. Кон'юнктура ринку цінних паперів та методи її дослідження	16	4	2	10	УД, РПЗ
Підсумковий модульний контроль	2	–	2	–	КТ
РАЗОМ	135/4,5	36	24	75	–
Форма підсумкового контролю – екзамен					

- РПЗ** – Розв'язання практичних завдань (виконання індивідуальної самостійної роботи)
УД – Участь у дискусії
КТ – Комп'ютерне тестування

6. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ РОБІТ СТУДЕНТІВ ТА ОЦІНКА ЇХ У БАЛАХ

1. Розв'язання задач (аудиторна і домашня робота) – **60 (відповідно до табл. 1).**

2. Комп'ютерне тестування (під час підсумкового модульного контролю) на перевірку засвоєння теорії і виконання завдань для самостійної роботи з опрацювання лекційних матеріалів та джерел літератури; участь у дискусіях та ведення (оформлення) опорного конспекту лекцій – **40.**

3. Наукова робота (публікація наукові статей, виступи на конференціях тощо) за проблематикою дисципліни – оцінюється виставленням додаткових балів за даний вид роботи залежно від її результативності.

Усього – 100 балів.

Таблиця 1

Перелік задач та максимальні оцінки за їх розв'язання у балах

№ пор.	Задача	Максимальна оцінка, балів
1.	Оцінювання внутрішньої економічної (справедливої) вартості цінних паперів:	
1.1)	боргових (на прикладі облігацій)	5
1.2)	пайових (на прикладі акцій)	5
2.	Оцінювання дохідності портфеля боргових цінних паперів:	
2.1)	середньозваженої	5
2.2)	внутрішньої ставки дохідності	5
3.	Обчислення значення показника «бета» та оцінювання необхідної дохідності акцій із застосування моделі <i>CAPM</i>	5
4.	Вибір кращого варіанта емісії цінних паперів для підприємства-емітента	10
5.	Встановлення дохідності процентних (купонних) облігацій підприємства за підсумками розміщення	5
6.	Визначення ціни акцій на ринку заявок	5
7.	Оптимізація портфеля акцій (модель Марковіца)	5
8.	Оцінювання ефективності операцій хеджування із застосуванням деривативів	5
9.	Моделювання випадкового блукання курсу акцій та оцінювання ризику за допомогою показника <i>VaR</i>	5
	УСЬОГО	60